

Αδελφέ Μακρυγιάννη,

Σου μιλάω σαν σε ζωντανό φίλο και αδελφό εν Χριστώ. Γιατί πιστεύω πως ζεις στον κόρφο του Θεού, όπως έλεγες. Τώρα, βέβαια, τα έμαθες όλα. Όταν ήσουν εδώ, χάρη στην πίστη και τη χριστιανική ζωή σου, ε γνώριζες ελάχιστα. Τώρα βλέπεις την ανθρώπινη ματαιότητα και το σκοτάδι του κόσμου με τέλεια γνώση.

Και κατανοείς πλήρως τι σημαίνει ο λόγος του Χριστού: «όλος ο κόσμος κείται εν τω πονηρώ». Βλέπεις ότι το σατανικόν έρεβος έχει κατακαλύψει τα πάντα και μονάχα όσοι με συνέπεια πι-στεύουν και ζουν εν Χριστώ, κατορθώνουν σε κάποιο μέτρο να φωτίζονται από την αλήθεια του Θεού.

Υπήρξες πιστός Ορθόδοξος, στο βαθμό που προσδιόριζαν διάφοροι παράγοντες: φυσική καταβολή, ανατροφή, περιβάλλον, παιδεία, συνθήκες, προαίρεση. Και αναδειχτηκες αληθινός δούλος του Θεού, τέκνο πιστό της Εκκλησίας, παραδοσιακός Έλληνας. Σε ε γνώρισα πριν τρεις μήνες. Και θαύμασα την ευσέβειά σου, την πίστη σου, την ευθύτητα σου, τη γνώση σου, την εντιμότητά σου, τη σωφροσύνη σου, την αγάπη σου στον Θεόν και τον πλησίον, τη λεβεντιά σου, την αυτοθυσία σου, την επιμονή σου στις προσευχές, την υπομονή σου στους τρομερούς πειρασμούς σου, την ευχαριστία σου στον Κύριον κατά το παρατεταμένο μαρτύριο των αθεράπευτων τραυμάτων σου, των ανοικτών σου πληγών.

Και πήρα απόφαση να σε προβάλω για υπόδειγμα ελληνορθόδοξου βίου. Όλα σ' εσένα ήταν διαφορετικά, ήσουν το κάτι άλλο. Ο Θεός που προγνωρίζει προαιωνίως τα πάντα, φαίνεται ότι έρριξε βλέμμα ιλαρό στην ύπαρξή σου, γιατί προείδε την αγαθή πρόθεσή σου.

Και οικονόμησε τα πάντα για τη ζωή σου με τη θεϊκήν εύνοια του.

Η γέννηση σου μοιάζει με μύθο. Η διάσωσή σου, υστέρη από την εγκατάλειψή σου μέσα στο δάσος, θυμίζει ελληνική μυθολογία ή βιβλικόν ανάγνωσμα. Η οικειότηης σου και η απλοϊκή φιλία σου με τον Πρόδρομο του Χριστού, στην ηλικία των δεκατεσσάρων χρόνων σου, δεν είναι συνηθισμένο φαινόμενο. Η αγάπη σου στ' άρματα και ο πρώιμος πόθος για την απελευθέρωση της πατρίδας σου και για χάρη της θρησκείας σου, έδειξαν την καθαρότητα και τη λεβεντιά της ψυχής σου. Δεν πνίγηκες μέσα ατή νάρκη της καθημερινότητας. Αλλά με άγρυπνη συνείδηση, μέσα στα πατριωτικά οράματά σου και στο θρησκευτικό και Ορθόδοξο ήθος σου, ζούσες με τη νοσταλγία της ελεύθερης, της δίκαιης, της ηθικής και θρησκευτικής Ελλάδας.

Ήσουν κάτι παραπάνω από τη μετριότητα, γεννήθηκες ευφυής και με ψυχή ελεύθερη από κληρονομικά συμπλέγματα, γιατί η μάνα σου ήταν χριστιανή και σε γαλούχησε μια τετραετία σαν θρεφτάρι. Και οι μετάνοιες σου, που τις ασκούσες σ' όλο το βίο σου, σαν σύμβολον επαφής σου με τον Θεόν και τους Αγίους του και οι αδιάλειπτες προσευχές σου και ο καθαρός σου βίος, όλα αυτά σε κρατούσαν σε μια αίσθηση ελευθερίας και φωτισμού της ψυχής σου. Και σταδιακά ωριμάζε μέσα σου η αυτοσυνειδησία του εθνικού χρέους σου και γιγαντώνονταν η θέλησή σου να υπηρετήσης και την πατρίδα και την Ορθοδοξία. Και πριν ακόμα δοθή το εγερτήριο μήνυμα, προετοιμαζόσουν για τον αγώνα, ύστερα από τη μύησή σου στο «μυστήριο» της Φιλικής Εταιρείας. Και απόκτησες, με τη βοήθεια του φίλου σου Αγίου, χιλιάδες γρόσια για τον κοινόν αγώνα σαν συνετός οικονόμος.

Αδελφέ Μακρυγιάννη,

Σε φαντάζομαι λεβεντόκορμο, ψηλό, αρρενωπό νέο, ναρκιασιζόμενο νεανικά για το κάλλος του σώματος, της λεβεντιάς και τα ασημένια άρματα σου, να διαβαίνεις με ελληνικήν έπαρση, ονειροπαρμένον, φλογισμένον από τα οράματα της ελληνικής σου καταγωγής και των αιματηρών αγώνων για την απελευθέρωση. Αλλά σε φαντάζομαι και σεμνό και σώφρονα και στοχαστικό και ενάρετο και θεοσεβή χριστιανό, που πίστευεν, ότι ο Θεός θα βοηθήση τους ξυπόλυτους και πειναλέους και γυμνούς να ανακτήσουν την ελευθερία τους, αλλά για να γίνουν, όπως ήθελες, τίμιοι άνθρωποι, ηθικοί, δίκαιοι, Ορθόδοξοι.

Και στα εικοσιπέντε χρόνια σου πήρες το βάπτισμα του πυρός. Και σ' έπιασαν οι εχθροί και σε καταβασάνισαν εβδομήντα ημέρες για να μαρτυρήσης το «μυστικό». Και σε πήραν τελικά να σε κρεμάσουν, αλλά ο Θεός γύρισε τα μυαλά των βαρβάρων γιατί σε χρειαζότανε, σαν «συνεργό» στο μεγάλο έργο της λυτρώσεως του λαού του και της διδασκαλίας του από εσένα. Γιατί συνετέλεσες αποφασιστικά στην έκβαση των μαχών, αλλά και δίδασκες με το ήθος σου το λαμπερό και με τον καθαρό και σώφρονα λόγο σου. Οι μαρτυρίες και συμμαρτυρίες για την ηθικήν ακεραιότητά σου, για τη λεβεντιά σου και τους ηρωισμούς σου στις μάχες είναι άφθονες από δικούς μας και ξένους, θαυμάστηκες και υψώθηκες στη συνείδηση του τότε κόσμου, σαν σύμβολον υψηλής στρατηγικής συνέσεως και ευφυΐας, αλλά και σαν παράδειγμα σπανίου ηρωισμού και Ορθοδόξου ήθους.

Αλλά ήλθεν ο επάρατος διχασμός, ο εμφύλιος πόλεμος, η αρρώστια αυτή του ελληνισμού

και βρέθηκες στις τάξεις της νομίμου κυβερνήσεως. Και έπληξες τους αδελφούς σου εν ονόματι του νόμου. Και όπως λέγει ο Βλαχογιάννης, «ο Μακρυγιάννης ήτο αγαθός τον χαρακτήρα, αλλά δεν είχε την χείρα επιεική. Δεν εγνώριζεν αβρά κτυπήματα. Μνησικακος ή μοχθηρός δεν υπήρξε». Αλλά έπληξες, έστω και αθέλητα και οι εχθροί σου μνησικακούσαν. Κι αυτό ίσως είναι το σκιερό σου σημείον. Αλλά εγώ φρονώ, ότι, αφού η πίστη σου, ο φόβος σου και η αγάπη σου στον Θεόν και τον πλησίον ήταν κυρίαρχες ενέργειες στην ψυχή σου, ασφαλώς λυπόσουνα για το άχαρο καθήκον της επιβολής του νόμου, που έφθασες στο σημείον να γράφης, «δεν ήξερε κανείς τι να κάμη... Ήμουν άμαθος από τέτοια». Ορθότατα, λοιπόν, ο Βλαχογιάννης υπεραμύνεται, στην εισαγωγή του, της καθαρότητας των προθέσεών σου και της αθωότητάς σου. Χάρη στον ακέραιο χαρακτήρα σου, που σου σμίλεψεν η ορθόδοξη ζωή σου, όπου και αν βρέθηκες, υπήρξες ωφέλιμος για την πατρίδα και τη θρησκεία. Στα κόμματα, με τις άφευκτες φθορές των συνειδήσεων, σαν σοφός δεν ενσωματώθηκες, αλλά πάντα, σαν συνείδηση ελεύθερη και βαθειά, ασκούσες την ευεργετική σου επίδραση υπέρ της πατρίδος και της Ορθοδοξίας. Κι όταν διεψεύθησαν τα όνειρά σου από τον πρώτο μετακλητό βασιλιά και είδες την ζημία της πατρίδος και την θρησκευτικήν αλλοίωση του λαού, με την καταστροφή των μοναστηριών, δεν εδίστασες να συνωμοτήσης, για να επιτυχής την αναστολή της καταστροφής.

Και παρασκεύασες την τρίτη Σεπτεμβρίου και επέτυχες «να δέσης το βασιλιά με νόμους». Αλλά τα ανθρώπινα είναι ατελή και τρεπτά. Οι παρανομίες, οι αδικίες συνεχίζονται κι εσύ προσευχόσουνα και έκλαιγες και στοχαζόσουνα την εκθρόνιση του Όθωνα. Αλλά οι παλατιανοί, ανήσυχoi, σε πρόλαβαν και με συκοφαντίες σε βασάνισαν, σε πόμπεψαν και τέλος σε καταδίκασαν σε θάνατο. Και δε σε σκότωσαν, αλλά σε αχρήστεψαν μέσα στις άθλιες φυλακές.

Αλλά να που ο Θεός σου χάρισε μεγάλες χαρές και ανθρώπινες δόξες. Ο σπόρος που έσπειρες κάρπισε και χωρίς να κουνηθείς από το κρεββάτι της οδύνης σου, έγινε η επιθυμία σου και στο πρόσωπο του Όθωνα εδιώχτηκε από την Ελλάδα ο προτεσταντισμός. Και έζησες ημέρες ευφροσύνης. Ο καιρός περνούσε, τα τραύματά σου ανοιχτά, οι πόνοι αφόρητοι, οι προσευχές σου εντονώτερες, ο κλαυθμός σου ένας ολολυγμός, τα γηρατειά σου, με το σακατεμένο σώμα σου και τη βούληση του Θεού, σε έφεραν στο τέλος της επίγειας ζωής σου. Και παρέδωσες το πνεύμα στα χέρια του Θεού, που αγάπησες από τη νεότητά σου την τρυφερή, του Θεού, με τον οποίο συμμάχησες, σε φύλαξε καθαρόν από το μίσημα του κόσμου και σε ανέδειξε «τάσι φαρφουρένιον αμόλυντο».

Και άφησες στους Έλληνες παράδειγμα για μίμηση, σαν ατρόμητος πολεμιστής, σαν συνετός πολιτικός, σαν Ορθόδοξος Έλληνας, σαν όσιος άνθρωπος και σαν μάρτυρας του Χριστού. Και όλα αυτά, χάρη στην αταλάντευτη πίστη σου, χάρη στις οδύνες των τραυμάτων σου και χάρη στη χάρη του Θεού, που σε ενίσχυε σ' όλο τον πολυκύμαντο βίο σου.

Αδελφέ Μακρυγιάννη,

Όταν, μετά την έξωση του Όθωνα, οι Αθηναίοι σε πήραν θριαμβευτικά ατά χέρια και σε περιέφεραν μέσα στην Αθήνα, μίλησες στο λαό και του συνέστησες ομόνοια, αγάπη και τάξη. Το ίδιο επανέλαβες με ευχαριστήριο γράμμα σου, που έλεγε μεταξύ των άλλων και αυτά: «Αγαπητά τέκνα της Πατρίδος, ο πατριώτης σας Μακρυγιάννης σας είπε και σας

λέγει ποία ημπορούν να μας σώσουν, η αγάπη μεταξύ μας, η ησυχία και καλή τάξις. Αυτά, τέκνα του θεού. τα οποία με υποσχέθητε ότι θα τηρήσητε, τα είδα εμπράκτως από τα αγαθά σας αισθήματα... Σας ευχαριστώ κι εγώ ο ελάχιστος πατριώτης σας Μακρυγιάννης και σάς μὲν ὦ πολύ υπόχρεως και παρακαλώ τον Θεόν νύκτα και ημέραν με δάκρυα να σας προφύλαξη από παν κακόν και να σας ευλογήση. Έχετε την ευλογίαν του Θεού, διότι αλήθεια είναι ο Θεός και την αλήθειαν υποστηρίζετε». Λοιπόν, αυτά τα ίδια λόγια σου, τις πατρικές σου συστάσεις, μαζί με όλη την άλλη διδασκαλία σου, που κάνεις στα «Απομνημονεύματα» και στα «Οράματα και τις αφηγήσεις θαυμάτων», τα παραδίδω στον Ελληνικό λαό σαν πατρική σου διαθήκη. Γιατί υπήρξες αληθινός πατέρας και δάσκαλος του Γένους. Και σε παρακαλούμε, τώρα από εκεί που είσαι κοντά στον Θεόν και στα άπειρα πλήθη των Αγίων του, μη παύσης να προσεύχεσαι και για την πατρίδα σου, που περνάει την μεγαλύτερη Ιστορική κρίση να αφελληνισθή, να χάση την εθνική της ταυτότητα, με την εκτόπιση της Ορθοδοξίας από τη ζωή της.

Ήδη «το μυστήριον της ανομίας ενεργείται», με τη μεθοδική εκδίωξη του Χριστού από την αιματοβαμένη Ελλάδα, συγκεκαλυμμένα τώρα, στο φανερόν αργότερα με την διακηρυσσόμενη επιβολή της Μαρξιστικής θρησκείας. Κι εσύ γνωρίζεις τι σημαίνει Ελλάδα, χωρίς Χριστό και χωρίς χριστιανική ηθική και θεία πνευματικότητα, που μονάχα η άγια Ορθοδοξία μας χαρίζει. Και πολλές φορές διακήρυξες ότι «έθνη χωρίς θρησκεία και ηθικήν είναι παληόψαθες των εθνών». Συμπτώματα σήψεως, αθεΐας και εκτεταμένου δαιμονισμού, γίνονται όλο και πιο προκλητικά με μεθόδους, που τεχνολογεί η συντεταγμένη πολιτεία, ένας εσμός άθεων που επεστράτευσεν ο σατανάς, για να προκαλέση την μεγαλύτερη εθνική τραγωδία, που εγνώρισεν ο Ελληνισμός. Όπως εσύ, έτσι κι εγώ δεν πολιτικολογώ, ούτε σε κόμματα ανήκω. Όπως εσύ, έτσι κι εγώ παρακολουθώ την πορεία του Έθνους κι' ανησυχώ, βλέποντας ότι όργανα του σατανά, μεθοδεύουν την απογύμνωση του λαού από την Ορθοδοξία του. Προσεύχου, ηρωικέ Στρατηγέ, να μας λύτρωση ο Θεός από τα δεινά, που μας περιμένουν. Είναι αληθινή τραγωδία να ανταλλάσση κανείς τον Χριστόν, την αιώνια ζωή, τη θέωσή του, με τους δαίμονες και την αιώνια κόλαση, στην οποία οδηγεί η αθεΐα, αφού «αν δεν υπάρχη Θεός, όλα επιτρέπονται». Ο Θεός σώζει την Ορθόδοξη Ελλάδα.